VÝROČNÁ SPRÁVA

2016

foto: M. Sedláková

+421 949 183 693
info@ipao.sk
www.ipao.sk

INŠTITÚT PRE AKTÍVNE OBČIANSTVO

NAŠE POSLANIE

Sme mimovládna nezisková organizácia, ktorá sa venuje téme aktívneho občianstva, vytváraniu nástrojov na uplatňovanie aktívneho prístupu, občianskej participácii, angažovanosti a dobrovoľníctvu online aj offline, výchove a vzdelávaniu k aktívnemu občianstvu a podpore diskusie o dôležitosti konštruktívneho zapájania sa do vecí verejných občanmi na Slovensku.
Sme členom Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií.

Pretože sme hlboko presvedčení, že deti a mládež sú tou najdôležitejšou skupinou ľudí v boji proti občianskej apatii a za zdravú demokraciu a občiansku spoločnosť.

Pretože veríme, že spájať sa pre dobré veci má väčší zmysel ako robiť ich samostatne.

Pretože si myslíme, že o hodnote a potrebe občianstva treba veľa hovoriť, veľa ju skúmať, veľa sa o nej učiť a veľa diskutovať.

NAŠA ČINNOSŤ V ROKU 2016

Projekty, ktoré realizujeme, tvoria mozaiku foriem rozvoja aktívneho občianstva na Slovensku. Jednotlivé aktivity sú koncipované tak, aby poskytli v čo najväčšej miere priestor pre voľnosť a kreativitu ich cieľovej skupiny, a teda, aby boli tou povestnou „udicou“, a nie „rybami“. Pri implementácii jednotlivých projektov dbáme na ich udržateľnosť, časovú a finančnú efektívnosť, rovnosť prístupu, profesionálny, a zároveň priateľský prístup.

- Vychovávame a vzdelávame k občianskej angažovanosti,
- Prepájame aktívnych občanov,
- Inšpirujeme a motivujeme deti a mládež všade na Slovensku,
- Zisťujeme názory, postoje a akcieschopnosť mládeže a ich zmeny,
- Pomáhame oceňovať dobrovoľníkov,
- Publikujeme o občianskej angažovanosti.

foto: M. Breznoščák

foto: S. Gunišová

foto: R. Hudáková

NÁŠ TÍM

Jana Feherpataky-Kuzmová
výkonná riaditeľka

Veronika Fajbíková
projektová koordinátorka

Miroslav Kuzma
ekonóm

Matej Uhlík
analytik,
externý spolupracovník

Martin Michalík
PR konzultant

Zuzana Kotvanová
stážistka

Všetkým našim priateľom, hosťom, spolupracovníkom a spolupracujúcim organizáciám vrátane škôl **ĎAKUJEME** - bez Vašej obetavej pomoci, ochoty a nadšenia by mnohé krásne veci v roku 2016 neboli ani možné, ani také jedinečné :)

INŠTITÚT PRE AKTÍVNE OBČIANSTVO

NAŠE PROJEKTY

Školy, ktoré menia svet

Program sa zameriava na výchovu a vzdelávanie k aktívnemu občianstvu a občianskej angažovanosti mládeže prostredníctvom zavádzania zážitkových a interaktívnych metód do výučby a do ponuky extrakurikulárnych školských aktivít. V školskom roku 2016/2017 prináša na základné a stredné školy kompaktný balík aktivít, ktoré na jednej strane rešpektujú štruktúru nastavenú Štátnym vzdelávacím programom a Inovovaným štátnym vzdelávacím programom, a zároveň, na strane druhej, interaktívnymi, neformálnymi a zábavnými metódami podnecujú záujem žiakov o aktívny občiansky prístup, občiansku participáciu a dobrovoľníctvo, budujú ich kritické myslenie, argumentačné schopnosti, schopnosť myslieť v kontexte a v súvislostiach, mediálnu gramotnosť, ale aj morálne hodnoty a empatiu, a tým pozitívne prispievajú k ich všestrannému občianskemu a osobnostnému rozvoju. Prepája pritom občiansku náuku, dejepis, etiku a ďalšie príbuzné učebné predmety a vytvára priestor na to, aby žiaci s pomocou učiteľa hľadali vlastné odpovede na spoločenské otázky, a tiež získali tzv. 'hands-on' prístup k riešeniu problémov, ktoré identifikujú vo svojom okolí. Namiesto vnucovania správnych odpovedí tak buduje žiakom ich občianske kompetencie.

Od 5. septembra 2016, tzn. od začiatku školského roka, sme spustili na piatich základných školách a gymnáziách na Slovensku pilotnú verziu projektu, ktorá bude ukončená s koncom aktuálneho školského roka, tzn. 30. júna 2017. Spusteniu programu predchádzala od januára 2016 jeho rozsiahla odborná a metodická príprava a organizačné zabezpečovanie na všetkých zapojených školách. Ich riaditeľom a riaditeľkám, učiteľom a učiteľkám týmto zároveň ďakujeme za spoluprácu na implementácii, overovaní a ďalšom vývoji programu.

Projekt prebiehal veľmi intenzívne, v období od septembra do decembra 2016 sa na školách podarilo zorganizovať viac ako 40 aktivít priamo na vyučovacích hodinách a viac ako 30 extrakurikulárnych celoškolských alebo skupinových aktivít v rámci školy aj mimo nej, ktorých sa v rôznom rozsahu zúčastnilo celkom až 2100 žiakov. Do ich realizácie bolo, s metodickou a organizačnou podporou Inštitútu pre aktívne občianstvo, zapojených v rôznom rozsahu celkom 23 učiteľov, ktorí sú buď koordinátormi projektu na škole, koordinátormi žiackeho parlamentu alebo žiackej školskej rady, učiteľmi občianskej náuky, spoločenskovedného seminára, dejepisu, etickej výchovy, jazykov alebo iných predmetov.

Tešia nás pozitívne ohlasy zainteresovaných riaditeľov a riaditeliek, pedagógov aj žiakov a žiačok ako aj fakt, že je po programe dopyt aj zo strany zatiaľ nezainteresovaných škôl.

foto: M. Sedláková

foto: M. Chrenová

foto: A. Kiss
foto: S. Gunišová

foto: S. Gunišová

foto: M. Štubňa

foto: M. Chrenová

foto: R. Hudáková

YouCan! Network

YouCan! Network (ďalej tiež „YCN!“) je portál pre aktívnych občanov a organizácie (mimovládne neziskové organizácie, školy, firmy, samosprávu a štátnu správu, firmy aj neformálne a komunitné skupiny a i.), ktoré sa zaujímajú o dianie okolo seba a nie sú im ľahostajné výzvy spoločnosti alebo svojej komunity, práve naopak - chcú sa pričiniť o pozitívnu zmenu. Naším cieľom je spojiť ľudí venujúcich sa príbuzným témam v rôznych sférach či žijúcich na rôznych miestach Slovenska. Stáva sa, že mnohí ľudia pracujú na podobných projektoch a bojujú s podobnými prekážkami súčasne a navzájom pritom o sebe nevedia. Je tiež určený pre tých, ktorí jednoducho majú voľný čas, know-how a chuť nezištne pomôcť dobrej myšlienke či projektu. Pretože veríme, že spájať sa pre dobré veci má väčší zmysel ako robiť ich samostatne, používatelia si prostredníctvom neho budú môcť pohodlne, rýchlo a jednoducho vymieňať skúsenosti, navzájom komunikovať a spolupracovať, inšpirovať sa a pomáhať si, prípadne požiadať o radu, kdekoľvek na Slovensku.

Práce na technickom vývoji a redizajne portálu a ich koordinácia v roku 2016 nadväzujú na činnosť z roku 2015. V decembri 2016 sme novú verziu testovali pred jej oficiálnym uvedením do prevádzky pre verejnosť, ktoré očakávame začiatkom roka 2017.

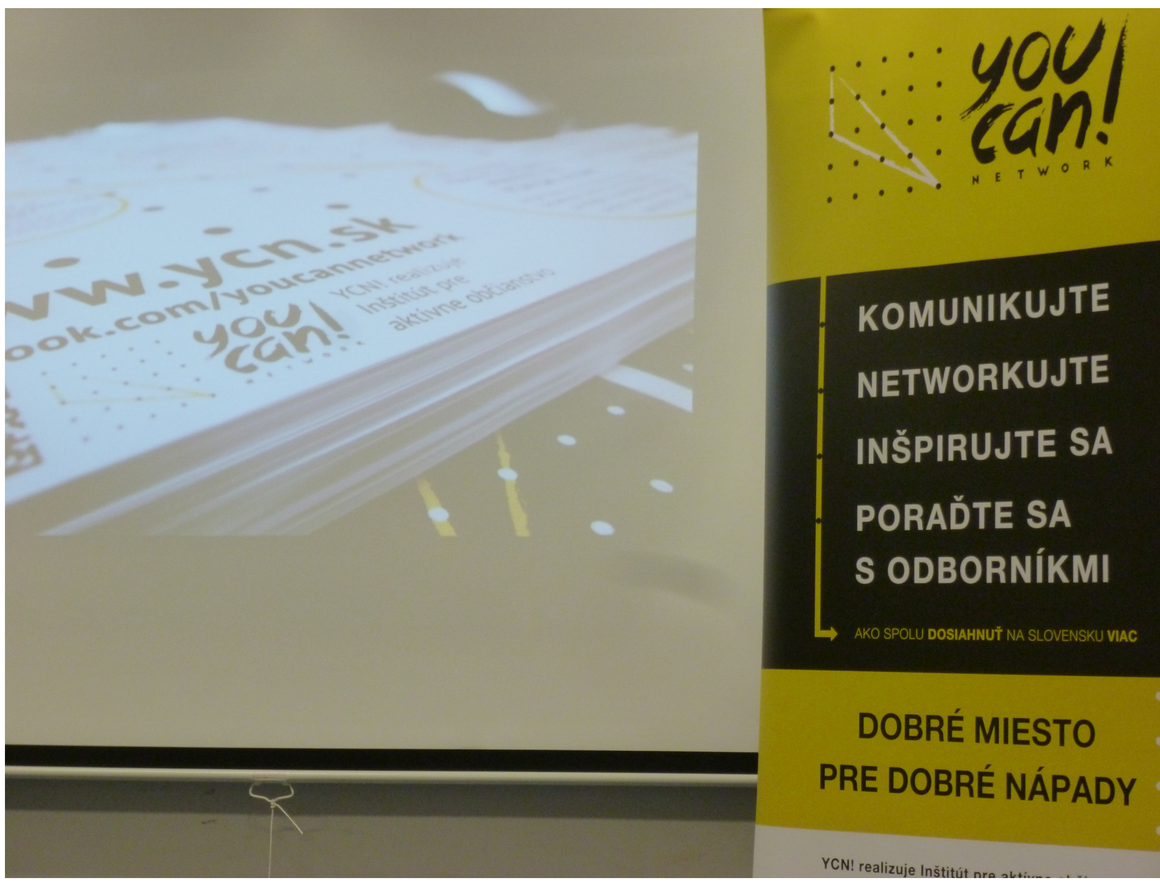

BUĎ AKTÍVNY

SPOLUPRACUJ

SPÁJAJ

PODIEĽAJ SA

Kto povedal, že nedokážeš zmeniť svet?

ANGAŽUJ SA

MAJ ODVAHU

VYTVÁRAJ PROSTREDIE

KOMUNIKUJ

NAŠA PREDNÁŠKOVÁ A VZDELÁVACIA ČINNOSŤ

Prednáška na Sympóziu 2016 v Dolnej Tižine

Ako súčasť osvety v oblasti aktívneho občianstva a občianskej angažovanosti sme 15. októbra 2016 v rámci víkendového podujatia Sympózium 2016 organizovaného Slovenským skautingom zrealizovali prednášku na tému „Dobrý pocit ako život meniaca skúsenosť". Cieľom prednášky určenej pre mladých skautov a skautky bolo inšpirovať a motivovať mládež k zrealizovaniu svojich snov, ktoré na začiatku prednášky sami sformulovali a k tomu, aby boli „zmenou, ktorú chcú vidieť vo svojom svete". Rozprávali sme sa o dobrom pocite, ktorý prichádza po dobročinnom alebo altruistickom konaní, o tom, že každý z nás môže byť hrdinom neľahostajným voči svojmu okoliu a že na zmenu je potrebné v prvom rade zmeniť svoj osobný postoj z pasívneho na aktívny. Mladí ľudia zdieľali svoje vlastné skúsenosti a zámery a zaujímali sa o náš „príbeh".

foto: Slovenský skauting

Prednáška na Gymnáziu Andreja Kmeťa v Banskej Štiavnici

Dňa 25. októbra 2016 sme sa s prednáškou na tému „Ako úspešne realizovať svoje nápady?" zúčastnili tzv. Dní Andreja Kmeťa, ktoré každoročne organizuje Gymnázium Andreja Kmeťa v Banskej Štiavnici vo formáte celoškolskej konferencie. Cieľom interaktívnej prednášky spojenej s brainstormingom a diskusiou bolo na jednej strane objasniť študentom a študentkám niektoré aspekty realizácie vlastných projektov, na ktoré netreba pri ich plánovaní či príprave zabudnúť, no zároveň motivovať a inšpirovať mladých ľudí k vlastnej tvorivej činnosti, podporiť ich v práci na svojich zámeroch a snoch a poskytnúť im kúsok vlastného know-how, ktoré im môže pomôcť pri ich vlastnej sebarealizácii. Študenti a študentky mali možnosť poradiť sa ohľadom svojich zámerov, ale aj predebatovať svoje pochybnosti či nízku motiváciu a boli vyzvaní k tomu, aby sa v prípade, že budú potrebovať poradiť alebo konzultovať svoje projekty, kedykoľvek obrátili na náš tím.

foto: M. Štubňa

foto: M. Štubňa

Interaktívne vyučovanie na Základnej škole v Turni nad Bodvou

Vo formáte interaktívneho vyučovania sme 21. novembra 2016 v spolupráci so Základnou školou v Turni nad Bodvou pripravili pre žiakov a žiačky 8. a 9. ročníka a členov Žiackeho parlamentu celodennú aktivitu na podporu aktívneho a neľahostajného občianskeho prístupu. Rozprávali sme sa o tom, aké má žiak v škole, ale aj celkovo, práva, povinnosti a zodpovednosti a ako tieto spolu súvisia. Diskusiou sme spolu s deťmi zistili, že sa nachádzajú všade okolo nás, že naše práva a slobody končia tam, kde začínajú práva a slobody iných a že spoluzodpovednosť za stav svojho okolia, kvalitu života vo svojej komunite, ale aj za zvieratká, prírodu či historické pamiatky v našom okolí, nesieme my všetci. Následne sme spoločne brainstormovali a diskutovali o tom, čo pekné môžeme pre svoje okolie urobiť, komu môžeme pomôcť v núdzi aj bez veľkého objemu peňazí. Na hodine etickej výchovy sme zas skúmali rôzne morálne dilemy a rozmýšľali, ako sa zachovať v rôznych bežných životných situáciách. Na záver žiaci formulovali pravidlá tzv. morálneho kódexu školy, ktorý bude žiakom aj učiteľom slúžiť na podporu inkluzívnej, rešpektujúcej a pozitívnej atmosféry na škole.

Okrem toho sa priebežne podľa potreby a v rôznom rozsahu venujeme mentorskej činnosti žiakov, žiačok a pedagogických zamestnancov.

foto: A. Kiss

foto: A. Kiss

foto: A. Kiss

NAŠA VÝSKUMNÁ ČINNOSŤ

Keďže overovanie reálneho dopadu našej činnosti a meranie výsledkov špecifických nástrojov práce s mládežou považujeme za mimoriadne dôležité pre porozumenie cieľovej skupiny a ďalšie zdokonaľovanie našej práce s ňou, v roku 2016 sme tiež realizovali výskumné aktivity týkajúce sa terénneho zisťovania názorov, postojov a akcieschopnosti mládeže. Na vzorke približne 600 žiakov a žiačok základných a stredných škôl, ktoré sú súčasťou programu „Školy, ktoré menia svet“, sme v októbri 2016 realizovali obsahovo rozsiahle anonymné dotazníkové zisťovanie občianskych kompetencií respondentov. Dotazník bol zostavovaný v spolupráci s nezávislým tímom expertov a expertiek z oblasti psychológie, pedagogickej praxe a práce s mládežou. Za významnú spoluprácu v tejto súvislosti ďakujeme Tatiane Adamskej, Zuzane Bobákovej, Paulovi Kindjimu, Arnoldovi Kissovi, Ctiborovi Košťálovi, Martinovi Kuštekovi a Márii Nicolaouovej. Výsledky výskumu zatiaľ nie sú známe, nakoľko ich analýza je naplánovaná na začiatok roka 2017.

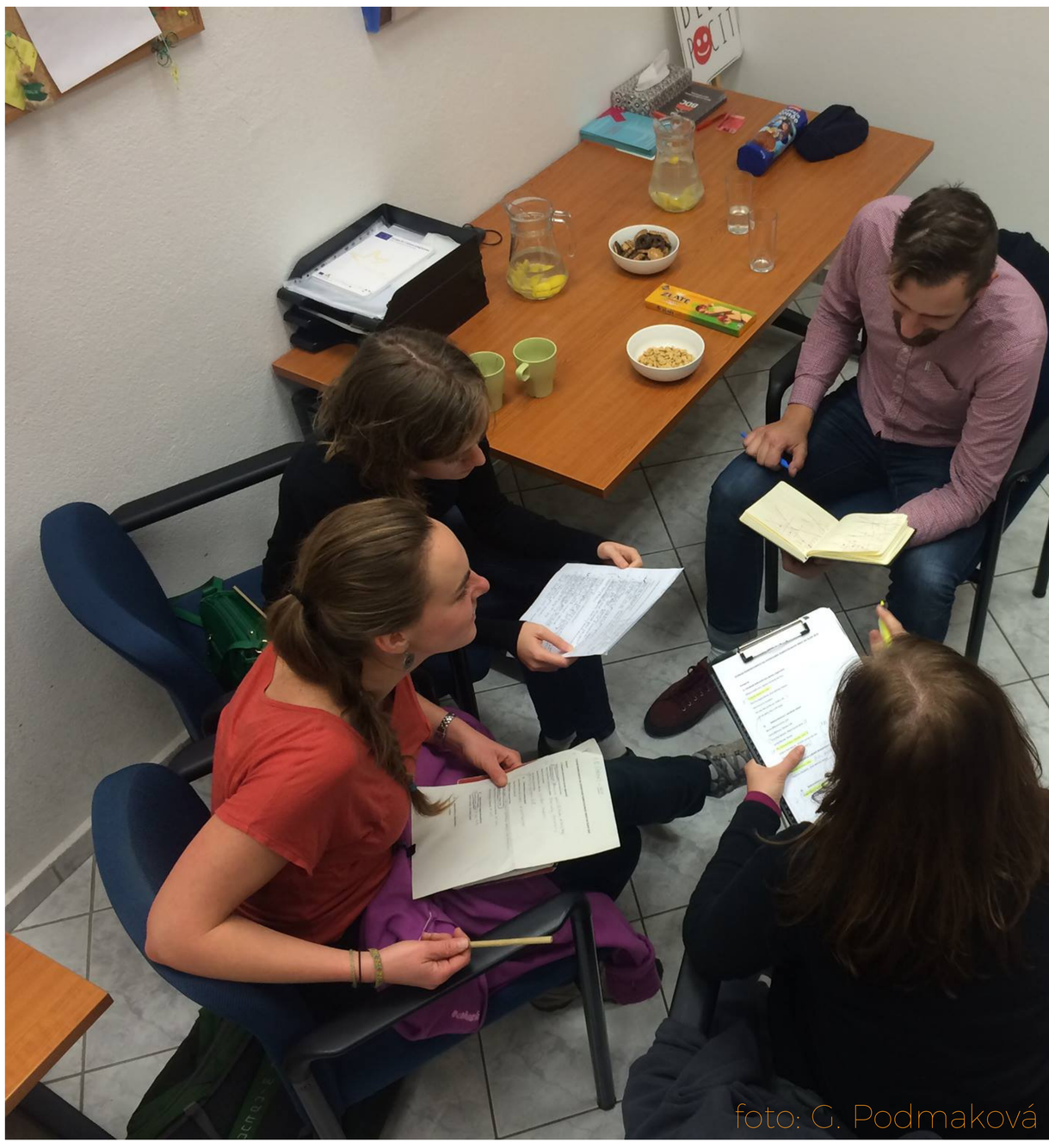

foto: G. Podmaková

NAŠA ÚČASŤ NA INÝCH PROJEKTOCH

Srdce na dlani 2016

Okrem vlastnej činnosti sme mali príležitosť participovať aj na projektoch iných organizácií, o ktorých si myslíme, že, jednoducho, majú zmysel. Takým je aj udeľovanie ocenenia Bratislavského dobrovoľníckeho centra Srdce na dlani, ktorého cieľom je zvyšovanie statusu dobrovoľníctva, ocenenie dobrovoľníčok a dobrovoľníkov (jednotlivcov aj tímov) za ich dobrovoľnícku prácu v prospech iných v rôznych oblastiach spoločenského života, a osveta v tejto oblasti. A hoci by si ocenenie za svoju prácu zaslúžili všetci nominovaní, bolo pre nás cťou byť súčasťou hodnotiacej komisie, ktorá v tomto ročníku, dňa 1. decembra 2016, vyberala tých, ktorí si ho zaslúžili najviac.

NAŠA PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

Na jar 2016 sme reagovali na výsledky študentských volieb, ktoré predchádzali riadnym parlamentným voľbám, a uviedli tak tému kvality a efektívnosti občianskeho vzdelávania na školách. Prostredníctvom komentára s názvom „Dajme škole šancu“ sme analyzovali príčiny nárastu podpory extrémistických a antisystémových politických subjektov zo strany mladých ľudí a v tejto súvislosti tiež formulovali štyri výzvy pre súčasný vzdelávací systém na Slovensku.

NÁŠ ROZPOČET V ROKU 2016

PRÍJMY

z darov	0,00
z členských príspevkov	230,00
Príjmy celkom	**230,00**
zdaňovaná činnosť	0,00

VÝDAVKY

služby	110,00
prevádzková réžia	282,00
ostatné	0,00
Výdavky celkom	**392,00**
Rozdiel príjmov a výdavkov	**-162,00**
Daň z príjmov	0,00

foto: M. Štubňa

INŠTITÚT PRE AKTÍVNE OBČIANSTVO

Inštitút pre aktívne občianstvo, o.z.
Vyšehradská 16 / 851 06 Bratislava
info@ipao.sk / +421 949 183 693 / www.ipao.sk
IČO: 4244 8450 / DIČ: 2120 123 731